

4.8.5

91a (משנה ז') → 92b (סוף הפרק)

1	לא תוכל לזבח את הפסח באחד שעריק אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: דְּבָרִים טוֹ, ה
2	וְאִם יִמְעַט הַבַּיִת מֵהֵיט מִשֶּׁה וְלָקַח הוּא וְשָׂכְנוּ הַקֶּרֶב אֶל בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת נִפְשַׁת אִישׁ לִפִּי אָכְלוּ תִּכְסּוּ עַל הַשָּׂה: שְׁמוֹת יב, ד
3	...וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיּה פִּי קֶרֶבֶן ה' לֹא הַקֶּרֶב בְּמַעְדוֹ חֲטָאוּ יִשְׂאֵה אִישׁ הַהוּא: בְּמַדְבַּר ט, יג
4	לֹא יִשְׂאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בִּקְר וְעֵצָם לֹא יִשְׁבְּרוּ בּוֹ כָּל חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: בְּמַדְבַּר ט, יב
5	דָּבְרוּ אֶל כָּל עַדֹת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁה לְבַיִת אֲבֹת שֶׁה לְבַיִת: שְׁמוֹת יב, ג
6	לֹא תֹאכַל עָלָיו חֶמֶץ שֶׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת לָחֶם עֲנִי ... דְּבָרִים טו, ג
7	וְיַעֲמֵד יְהוֹשֻׁפָט בְּקֹהֶל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּבֵית ה' לִפְנֵי הַחֹצֵר הַחֻדְשָׁה: דְּה"ב כ, ה

I. חבורה: size and makeup of the חבורה: משנה ז'.

a) 1-person חבורה

i) באחד) invalid – per v1 ד' יהודה

ii) כזית (איש לפי אכלו – v2) but even 100 are invalid if they can't eat ד' יוסי

(1) VI: →bringing פסח to במה during איסור במות לא תעשה (אין יהודה) ר' יהודה

(a) Rule: only applies when everyone "enters one gate"; i.e. when there is a central worship site

(2) Challenge: ר' יהודה rules that a woman may be a solitary חבורה for פ"ר but not פ"ש

(a) Answer: ר' יהודה really said that a group of women may be חבורה for פ"ר, but not פ"ש

(b) Challenge: our משנה seems to prohibit women-only חבורה (see below)

(c) Answer: משנה prohibits women with slaves (licentiousness) or children with slaves (pederasty)

b) Inappropriate: women, slaves and minors together are an unacceptable חבורה

II. Women on פ"ר and פ"ש: 3-way dispute

a. יהודה ד' יהודה may be total חבורה for פ"ר (v2 – נפשות) but may only join others for פ"ש (v3 איש, but v4 allows them in)

b. יוסי ד' יוסי woman may be sole חבורה for either; פ"ר – נפשות – v3; נפש – v3 includes women; איש excludes minors from כרת

c. ד' woman may be included with others for פ"ר (v5 excludes her from פ"ר; נפשות allows her to be part of the group)

i. correction: v5 – איש used to teach that only an adult can make acquisition on behalf of others

1.v2: איש excludes women; even though איש לפי אכלו allows חבורה of 1; ר"ש infers both (איש+לפי אכלו)

2.v3: איש excludes her even from joinins others at פ"ש

d. corrected: women are exempt from פ"ש, obligated in פ"ר (which is שבת) – like יהודה ר'

i. גרים we don't allow a חבורה of all גרים because they will be overly stringent due to their ignorance

III. (repaired) statement re: פסח מצה ומרור are obligatory the 1st night only; ר"ש exempts women from פסח

a. ד' must accept that women are obligated in מצה due to juxtaposition of איסור חמץ with מצה (v. 6)

IV. 'משנה ח': special groups vis-à-vis הפסח

a. אבלים (on day of death and burial): may eat that night (אבלות לילה דרבנן), doesn't interfere with כרת

i. Similarly: if he heard about a death of a relative (שמועה)

b. מלקט עצמות (reinterment): if it took place on יד, he may partake (but not if he was involved → שבעה)

c. גר - may bring פסח immediately; ב"ה – must wait 7 days

i. Dispute: only re: non-Jew who converted (next year he may be טמא, which is impossible now...)

ii. Observation (דבא): 3 rabbinic considerations which persist in face of כרת – ערלה (ב"ה); הזאה בשבת; איזמל (in כרמלית)

iii. And: 3 which do not: בית הפרס and מצורע; אונן

1. אונן: our משנה

2. מצורע: if he becomes טמא טומאת קרי on יד we allow him to violate עשה of המחנה

a) So that he may: come in, bring קרבן and then eat פסח

b) ד' יוחנן: not even an מה"ת עשה as per v. 7 – חצר חדשה was a courtyard with an innovation

i. Expanding: קדושה to there disallowing קריין – this איסור דרבנן was relaxed

1. In order: to allow this מצורע קרי on his 8th day bring his כפרה

3. בית הפרס: we check it (and declare it to be טהור) for פסח

i. So that: they won't have to circumvent it (we don't do this for תרומה)